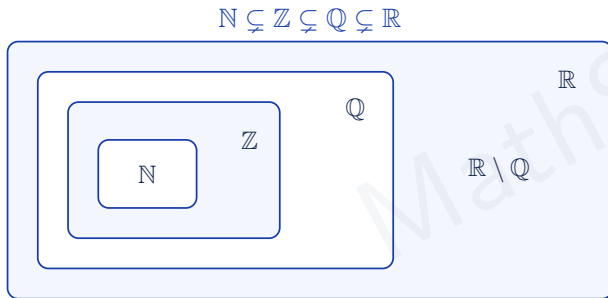

1 ระบบจำนวนจริง ทศนิยม และสมบัติการดำเนินการ

1.1 ระบบจำนวนจริง

ใช้ $N = \{1, 2, 3, \dots\}$ และให้ Z, Q, R แทนเซตจำนวนเต็ม จำนวนตรรกยะ และจำนวนจริง ตามลำดับ

$$Q = \left\{ \frac{p}{q} \mid p, q \in Z, q \neq 0 \right\}$$

จำนวนอตรรกยะคือสมาชิกของ $R \setminus Q$ เขียนเป็นเศษส่วนของจำนวนเต็มไม่ได้

ตัวอย่างย่อ $\sqrt{9} = 3 \in N$ แต่ $\sqrt{3} \in R \setminus Q$ จึงต้องลดรูปก่อนจำแนกประเภท

1.2 ทศนิยมกับเศษส่วนอย่างต่ำ

ทศนิยมสิ้นสุดและทศนิยมซ้ำเป็นคาบเป็นจำนวนตรรกยะ ส่วนทศนิยมไม่สิ้นสุดและไม่ซ้ำเป็นคาบเป็นจำนวนอตรรกยะ

ลักษณะ	ตัวอย่าง
ทศนิยมสิ้นสุด	$0.375 = \frac{3}{8}$
ทศนิยมซ้ำ	$0.\overline{27} = \frac{27}{99} = \frac{3}{11}$
ทศนิยมอตรรกยะ	$\sqrt{2} = 1.414213\dots$

เศษส่วนอย่างต่ำ $\frac{p}{q}$ ที่ $q > 0$ มีทศนิยมสิ้นสุดก็ต่อเมื่อ $q = 2^u 5^v$ ($u, v \in Z_{\geq 0}$)

1.3 แปลงทศนิยมซ้ำเป็นเศษส่วน

สำหรับทศนิยมไม่ลบ ให้มีเลขไม่ซ้ำหลังจุด m หลัก และช่วงซ้ำ n หลัก กำหนด A เป็นจำนวนเต็มที่มีเลขก่อนจุด เลขไม่ซ้ำ และช่วงซ้ำหนึ่งชุด ส่วน B ตัดช่วงซ้ำนั้นออก

$$x = \frac{A - B}{10^m(10^n - 1)} \quad m \geq 0, n \geq 1$$

ตัวอย่างย่อ $x = 0.12\overline{3}$ มี $m = 1, n = 2$ จึงได้ $x = \frac{123 - 12}{10(100 - 1)} = \frac{11}{495}$

จำนวนลบแปลงค่าสัมบูรณ์ก่อน แล้วเติมเครื่องหมายลบ

1.4 สมบัติของการบวกและการคูณ

ให้ $a, b, c \in R$ ผลบวก ผลต่าง และผลคูณอยู่ใน R ส่วนผลหารต้องมีตัวหารไม่เป็นศูนย์

$$a + b = b + a \quad ab = ba$$

$$(a + b) + c = a + (b + c) \quad (ab)c = a(bc)$$

$$a(b + c) = ab + ac$$

	การบวก	การคูณ
เอกลักษณ์	0	1
อินเวอร์สของ a	$-a$	$\frac{1}{a} \ (a \neq 0)$

$$ab = 0 \iff a = 0 \text{ หรือ } b = 0$$

จาก $ac = bc$ ตัด c แล้วสรุป $a = b$ ได้เมื่อ $c \neq 0$ เท่านั้น

1.5 สมบัติของอันดับและส่วนกลับ

$$a < b \implies a + c < b + c$$

$$a < b, c > 0 \implies ac < bc$$

$$a < b, c < 0 \implies ac > bc$$

เมื่อ a, b ไม่เป็นศูนย์และมีเครื่องหมายเดียวกัน

$$a < b \implies \frac{1}{a} > \frac{1}{b}$$

คูณหรือหารอสมการด้วยจำนวนลบ ต้องกลับเครื่องหมาย ถ้าเป็นนิพจน์ที่ยังไม่ทราบเครื่องหมาย ต้องแบ่งกรณีก่อน

1.6 ตรรกยะและอตรรกยะเมื่อดำเนินการ

ให้ $r \in Q$ และ s เป็นจำนวนอตรรกยะ

$$r + s \notin Q \quad rs \notin Q \ (r \neq 0)$$

ผลบวกหรือผลคูณของอตรรกยะสองจำนวนอาจเป็นตรรกยะหรืออตรรกยะ ต้องพิจารณาค่าจริง

ตัวอย่างย่อ $\sqrt{2} \cdot \sqrt{2} = 2$ แต่ $\sqrt{2} \cdot \sqrt{3} = \sqrt{6}$

1.7 การดำเนินการที่นิยามใหม่บนเซต S

สำหรับ $a, b, c \in S$ ตรวจสอบนิยามของ $\star$

- ปิด: $a \star b \in S$ ทุกคู่
- สลับที่: $a \star b = b \star a$ ทุกคู่
- เปลี่ยนหมู่: $(a \star b) \star c = a \star (b \star c)$

$$a \star e = e \star a = a \quad \text{ทุก } a \in S$$

$e \in S$ คือเอกลักษณ์ อินเวอร์ส $b \in S$ ของ a ต้องทำให้ $a \star b = b \star a = e$

2 กรณฑ์ โดเมน สังยุค และเอกลักษณ์พีชคณิต

2.1 รากอันดับคู่และรากอันดับคี่

ให้ $m \in \mathbb{N}$ รากอันดับคี่มีนิยามในจำนวนจริงเมื่อค่าภายในไม่เป็นลบ และเลือกรากที่ไม่เป็นลบ

$$\sqrt{x^2} = |x| \quad \sqrt[2m]{x^{2m}} = |x|$$

รากอันดับคี่มีนิยามสำหรับจำนวนจริงทุกค่า และมีเครื่องหมายเดียวกับจำนวนภายในราก

$$\sqrt[2m+1]{x^{2m+1}} = x \quad (x \in \mathbb{R})$$

ตัวอย่างย่อ ถ้า $x < 3$ จะได้ $\sqrt{(x-3)^2} = 3-x$ ส่วน $\sqrt[3]{-125} = -5$

2.2 การแยกและรวมกรณฑ์

$$\sqrt{ab} = \sqrt{a}\sqrt{b} \quad (a, b \geq 0)$$

$$\sqrt{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}} \quad (a \geq 0, b > 0)$$

- แยกตัวประกอบกำลังสองสมบูรณ์ เช่น $\sqrt{12} = 2\sqrt{3}$
- รวมได้เฉพาะพจน์ที่มีกรณฑ์เหมือนกัน เช่น

$$3\sqrt{2} + 5\sqrt{2} = 8\sqrt{2}$$

โดยทั่วไป $\sqrt{a+b} \neq \sqrt{a} + \sqrt{b}$ และต้องตรวจว่ารากแต่ละตัวมีนิยามก่อนแยกผลคูณ

2.3 โดเมนและค่าต้องห้าม

ให้ $f(x), g(x)$ เป็นนิพจน์ที่มีนิยามอยู่แล้ว เงื่อนไขเพิ่มเติมของรูปต่อไปนี้คือ

นิพจน์	เงื่อนไข
$\sqrt{f(x)}$	$f(x) \geq 0$
$\frac{1}{g(x)}$	$g(x) \neq 0$
$\frac{1}{\sqrt{f(x)}}$	$f(x) > 0$

ใช้เงื่อนไขทั้งหมดร่วมกัน และคงค่าต้องห้ามของตัวส่วนเดิมไว้ แม้จะตัดตัวประกอบได้ภายหลัง

ตัวอย่างย่อ $\frac{x^2-1}{x-1} = x+1$ เฉพาะเมื่อ $x \neq 1$

2.4 สังยุคและการกำจัดกรณฑ์ในตัวส่วน

$$(u+v)(u-v) = u^2 - v^2$$

สังยุคของ $u+v$ คือ $u-v$ คูณเศษและส่วนด้วยสังยุคเดียวกัน ที่ไม่เป็นศูนย์

$$\frac{1}{\sqrt{a}-\sqrt{b}} = \frac{\sqrt{a}+\sqrt{b}}{a-b}$$

สูตรนี้ใช้เมื่อ $a, b \geq 0$ และ $a \neq b$

2.5 ผลบวกและผลต่างกำลังสอง

ให้ $a, b \in \mathbb{R}$

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$$

ผลบวก $a^2 + b^2$ ไม่เท่ากับ $(a+b)^2$ โดยทั่วไป เพราะยังมีพจน์ $2ab$

2.6 กำลังสามและการจัดกลุ่มพจน์

$$(a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

$$a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$$

การแยกตัวประกอบอาจเริ่มจากดึงตัวประกอบร่วม แล้วใช้เอกลักษณ์หรือจัดกลุ่มพจน์

ตัวอย่างย่อ $ax + ay + bx + by = (a+b)(x+y)$

2.7 กรณฑ์ซ้อน

ให้ $u, v \geq 0$ จะได้

$$\sqrt{u+v+2\sqrt{uv}} = \sqrt{u} + \sqrt{v}$$

$$\sqrt{u+v-2\sqrt{uv}} = |\sqrt{u} - \sqrt{v}|$$

สำหรับ $\sqrt{A+2\sqrt{B}}$ ให้หา $u, v \geq 0$ ที่ทำให้ $u+v = A$ และ $uv = B$

ตัวอย่างย่อ $\sqrt{9+4\sqrt{5}} = \sqrt{5} + 2$ เพราะ $5+4=9$ และ $5 \cdot 4 = 20$

เครื่องหมายลบต้องใช้ค่าสัมบูรณ์ หรือเปรียบเทียบ u, v ก่อนเลือกลำดับการลบ

2.8 ผลบวกกำลังของจำนวนกับส่วนกลับ

กำหนด $t = a + \frac{1}{a}$ เมื่อ $a \in \mathbb{R}$ และ $a \neq 0$

$$a^2 + \frac{1}{a^2} = t^2 - 2$$

$$a^3 + \frac{1}{a^3} = t^3 - 3t$$

$$a^4 + \frac{1}{a^4} = (t^2 - 2)^2 - 2$$

ใช้การขยายกำลังและ $a \cdot \frac{1}{a} = 1$ จึงหาผลบวกกำลังได้โดยไม่ต้องแก้หา a

3 พหุนาม เศษเหลือ และสมการพหุนาม

3.1 พหุนามตัวแปรเดียว

$$P(x) = a_n x^n + \cdots + a_1 x + a_0$$

กำหนด $a_i \in \mathbb{R}$, $a_n \neq 0$ และ $n \in \mathbb{Z}_{\geq 0}$ เรียก n ว่าดีกรี และ a_n ว่าสัมประสิทธิ์นำ ส่วนพหุนามศูนย์ไม่กำหนดดีกรี

$$P(0) = a_0 \quad P(1) = \sum_{i=0}^n a_i$$

$$\text{ผลบวกสัมประสิทธิ์กำลังคู่} = \frac{P(1) + P(-1)}{2}$$

$$\text{ผลบวกสัมประสิทธิ์กำลังคี่} = \frac{P(1) - P(-1)}{2}$$

พหุนามสองรูปที่เท่ากันทุกค่า x มีสัมประสิทธิ์ของกำลังเดียวกันเท่ากัน

3.2 การหารและทฤษฎีบทเศษเหลือ

ให้ $D(x) \neq 0$ เป็นพหุนามตัวหาร จะเขียนได้ว่า

$$P(x) = D(x)Q(x) + R(x)$$

Q คือผลหาร R คือเศษ โดย $R = 0$ หรือ $\deg R < \deg D$

ตัวหาร   เศษเหลือ

$$\begin{array}{cc} x - a & P(a) \\ kx - b \ (k \neq 0) & P\left(\frac{b}{k}\right) \end{array}$$

$$x - a \text{ เป็นตัวประกอบ} \iff P(a) = 0$$

ถ้าตัวหารดีกรีสอง เศษมีรูป $ux + v$ เมื่อทราบรากต่างกันสองค่าของตัวหาร ใช้แทนค่าเพื่อหา u, v ได้ ถ้าตัวหารไม่มีรากจริง ยังหาเศษได้ด้วยการหารพหุนามตามปกติ

3.3 รากตรรกยะและการกำหนดพหุนาม

ถ้า P มีสัมประสิทธิ์จำนวนเต็ม โดย $a_n, a_0 \neq 0$ และมีราก $\frac{p}{q}$ อย่างต่ำ เมื่อ $q > 0$ จะต้องเป็น

$$p \mid a_0 \quad q \mid a_n$$

เครื่องหมาย | หมายถึงหารลงตัว เงื่อนไขนี้ใช้สร้างค่าที่ควรทดลอง มีได้รับรองว่าทุกค่าจะเป็นราก

- ถ้า $a_0 = 0$ ให้ดึงตัวประกอบ x ออกก่อน
- พหุนามดีกรีไม่เกิน n ถูกกำหนดได้เพียงรูปเดียวเมื่อทราบค่าที่จุดต่างกัน $n + 1$ จุด

3.4 สมการกำลังสองและจำนวนรากจริง

ให้ $ax^2 + bx + c = 0$ โดย $a \neq 0$ และกำหนด

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$x = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} \quad \text{หรือ} \quad x = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$$

สูตรให้รากจริงเมื่อ $\Delta \geq 0$

เงื่อนไข   รากจริงที่แตกต่างกัน

$\Delta > 0$ สองค่า

$\Delta = 0$ หนึ่งค่า

$\Delta < 0$ ไม่มี

$$ax^2 + bx + c = a \left(x + \frac{b}{2a} \right)^2 - \frac{\Delta}{4a}$$

3.5 ความสัมพันธ์ของรากกับสัมประสิทธิ์

ถ้า α, β เป็นรากจริงของสมการกำลังสองข้างต้น โดยนับรากซ้ำตามกำลังของตัวประกอบ

$$S = \alpha + \beta = -\frac{b}{a} \quad T = \alpha\beta = \frac{c}{a}$$

$$\alpha^2 + \beta^2 = S^2 - 2T$$

$$\alpha^3 + \beta^3 = S^3 - 3ST$$

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{S}{T} \quad (T \neq 0)$$

สมการกำลังสองที่มีราก α, β เขียนได้เป็น $x^2 - Sx + T = 0$

3.6 การลดดีกรีและตรวจราก

- ผลคูณเป็นศูนย์: แยกแต่ละตัวประกอบเท่ากับศูนย์
- แทน $t = x^2$ ต้องมี $t \geq 0$ โดย $t > 0$ ให้ $x = \pm\sqrt{t}$ ส่วน $t = 0$ ให้ $x = 0$ ค่าเดียว
- ยกกำลังสองหรือกำจัดตัวส่วนแล้ว ต้องตรวจคำตอบกับสมการและโดเมนเดิม

สมการที่มีพารามิเตอร์ต้องแยกกรณีสัมประสิทธิ์นำเป็นศูนย์ก่อนใช้สูตรกำลังสอง

3.7 ตัวหารร่วมมากและตัวคูณร่วมน้อย

ให้ P, Q เป็นพหุนามไม่เป็นศูนย์ แยกตัวประกอบแล้วเลือกกำลังตามเกณฑ์

- $\gcd(P, Q)$: ตัวประกอบร่วม กำลังน้อยที่สุด
  - $\text{lcm}(P, Q)$: ทุกตัวประกอบ กำลังมากที่สุด
- เลือกสัมประสิทธิ์นำเป็น 1 และมีความสัมพันธ์

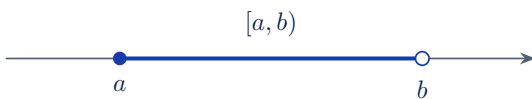
$$\deg \gcd(P, Q) + \deg \text{lcm}(P, Q) = \deg P + \deg Q$$

4 ช่วง อสมการ โดเมน และขอบเขต

4.1 สัญกรณ์ช่วงบนเส้นจำนวน

ให้ $a < b$ วงเล็บเหลี่ยมรวมปลายช่วง ส่วนวงเล็บโค้งไม่รวมปลายช่วง

เงื่อนไข	ช่วง
$a < x < b$	(a, b)
$a \leq x \leq b$	$[a, b]$
$a \leq x < b$	$[a, b)$
$x \leq a$	$(-\infty, a]$
$x > a$	(a, ∞)

จุดที่บวมค่าปลาย จุดโปร่งไม่รวมค่า ส่วน $\pm\infty$ ใช้วงเล็บโค้งเสมอ

เงื่อนไข “และ” ใช้ส่วนร่วม $\cap$ ส่วน “หรือ” ใช้ยูเนียน $\cup$

4.2 อสมการพหุนามและเศษส่วน

- ระบุโดเมน ย้ายข้างให้ข้างหนึ่งเป็นศูนย์ แล้วแยกตัวประกอบ
- เรียงศูนย์ของตัวเศษและตัวส่วนเป็นจุดวิกฤต แล้วตรวจเครื่องหมายทุกช่วง
- ผ่านตัวประกอบกำลังคู่ เครื่องหมายเปลี่ยน ผ่านกำลังคี่ เครื่องหมายไม่เปลี่ยน
- รากของตัวเศษรวมได้เมื่อมีเครื่องหมายเท่ากับ ส่วนศูนย์ของตัวส่วนห้ามรวม

ตัวอย่างย่อ ให้ $f(x) = \frac{(x-2)^2}{x+1}$ พิจารณา $f(x) \leq 0$

x	$(-\infty, -1)$	-1	$(-1, 2)$	2	$(2, \infty)$
$f(x)$	$-$	$*$	$+$	0	$+$

* หมายถึงไม่มีนิยาม

$$\text{เซตคำตอบ} = (-\infty, -1) \cup \{2\}$$

รากกำลังคู่ $x = 2$ เป็นคำตอบโดดเดี่ยว แม้ช่วงรอบข้างมีเครื่องหมายบวก

4.3 การนับจำนวนเต็มในช่วงปิด

ให้ $a \leq b$, $L = [a]$ และ $H = [b]$ โดย $[a]$ คือจำนวนเต็ม น้อยที่สุดที่ไม่น้อยกว่า a และ $[b]$ คือจำนวนเต็มมากที่สุดที่ไม่เกิน b

$$N = \max(0, H - L + 1)$$

ถ้า $N > 0$ ผลบวกจำนวนเต็มในช่วงเท่ากับ

$$\frac{N(L+H)}{2}$$

4.4 อสมการที่มีกรณฑ์

ให้ $f = f(x)$, $g = g(x)$ เป็นนิพจน์จำนวนจริงที่มีนิยาม กำหนดเงื่อนไขทั้งสามพร้อมกัน

$$\sqrt{f} \leq g \iff f \geq 0, g \geq 0, f \leq g^2$$

$$\sqrt{f} < g \iff f \geq 0, g > 0, f < g^2$$

สมการกรณฑ์ใช้หลักเดียวกัน

$$\sqrt{f} = g \iff f \geq 0, g \geq 0, f = g^2$$

ห้ามยกกำลังสองสองข้างโดยไม่ตรวจเครื่องหมายของข้างขวา เพราะอาจได้คำตอบเกิน

4.5 สมการที่ดัดกรีดลง

เมื่อสัมประสิทธิ์ของ x^2 เป็นศูนย์ ให้พิจารณาสมการ

$Bx + C = 0$ โดย $B, C \in \mathbb{R}$

เงื่อนไข	คำตอบใน $\mathbb{R}$
$B \neq 0$	$x = -\frac{C}{B}$
$B = 0, C = 0$	ทุกจำนวนจริง
$B = 0, C \neq 0$	ไม่มีคำตอบ

4.6 ขอบเขต ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

ให้ $S \subseteq \mathbb{R}$ ไม่ว่างและมีขอบเขตทั้งสองด้าน

- $\sup S$: ขอบเขตบนที่น้อยที่สุด
- $\inf S$: ขอบเขตล่างที่มากที่สุด
- $\max S, \min S$: ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด ต้องเป็นสมาชิกของ S จริง

ตัวอย่างย่อ ถ้า $S = (1, 4]$ จะมี $\inf S = 1$,

$\sup S = \max S = 4$ แต่ไม่มี $\min S$

ถ้า f มีค่าสูงสุด M แล้ว $f(x) < k$ ทุกค่า ต้องมี $k > M$ แต่

ถ้า M เป็นเพียงขอบเขตบนที่ไม่ถูกบรรลุ อาจใช้ $k = M$ ได้

4.7 ช่วงค่าของนิพจน์

- กำลังสอง: ตรวจว่าช่วงของ x มีศูนย์อยู่ด้วยหรือไม่ ก่อนหาช่วงของ x^2
- กำลังสองทั่วไป: จัดรูปกำลังสองสมบูรณ์ แล้วตรวจจุดยอดและปลายช่วง

สำหรับ $y = ax^2 + bx + c$ ให้ $a \neq 0$ และ $\Delta = b^2 - 4ac$

จุดยอดมีพิกัด

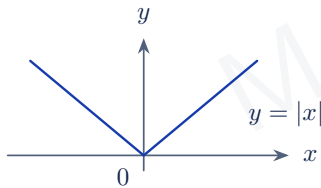
$$\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$$

5 คำสัมบูรณ์ ระยะห่าง และการประยุกต์

5.1 นิยามและสมบัติของค่าสัมบูรณ์

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases}$$

เมื่อ $x, c \in \mathbb{R}$ ค่าสัมบูรณ์ $|x|$ คือระยะจาก x ถึงศูนย์ ส่วน $|x - c|$ คือระยะจาก x ถึง c

$$|ab| = |a||b| \quad \left| \frac{a}{b} \right| = \frac{|a|}{|b|} \quad (b \neq 0)$$

$$|x| \geq 0 \quad |x| = 0 \iff x = 0$$

5.2 สมการค่าสัมบูรณ์

ให้ $f = f(x), g = g(x)$ มีนิยามในจำนวนจริง

$$|f| = g \iff g \geq 0 \text{ และ } (f = g \text{ หรือ } f = -g)$$

$$|f| = |g| \iff f = g \text{ หรือ } f = -g$$

- แบ่งกรณีตามเครื่องหมายของนิพจน์ภายใน แล้วตรวจสอบช่วงที่ใช้ทุกครั้ง
- ค่าสัมบูรณ์ซ้อน: แยกจากชั้นนอก และตัดกรณีที่ข้างขวาเป็นลบ
- แทน $t = |f(x)|$ ต้องมี $t \geq 0$ และ $f(x)^2 = t^2$

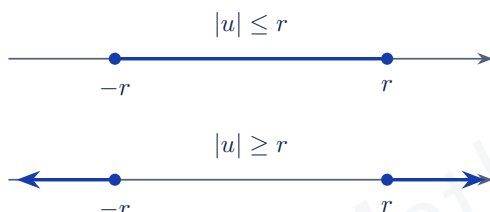
5.3 อสมการค่าสัมบูรณ์กับค่าคงที่

ให้ $u \in \mathbb{R}$ และ $r > 0$ จะได้

$$|u| < r \iff -r < u < r$$

$$|u| > r \iff u < -r \text{ หรือ } u > r$$

เปลี่ยนเป็น $\leq, \geq$ โดยรวมปลายช่วงตามลำดับ

ถ้า $r = 0$ หรือ $r < 0$ ให้ตรวจสอบจาก $|u| \geq 0$ โดยตรง ไม่ใช้สูตรที่กำหนด $r > 0$

5.4 ข้างขวามีตัวแปร

ให้ $f = f(x), g = g(x)$ เป็นนิพจน์จำนวนจริงที่มีนิยาม

$$|f| < g \iff g > 0 \text{ และ } -g < f < g$$

$$|f| \leq g \iff g \geq 0 \text{ และ } -g \leq f \leq g$$

$$|f| > |g| \iff f^2 > g^2$$

$$|f| \leq |g| \iff f^2 \leq g^2$$

การเปรียบเทียบค่าสัมบูรณ์ทั้งสองข้างยกกำลังสองได้ เพราะทั้งสองข้างไม่เป็นลบ

5.5 จุดกึ่งกลางช่วงและค่ากลางเคลื่อน

ให้ $a < b$ กำหนดจุดกึ่งกลาง $c = \frac{a+b}{2}$ และครึ่งความยาวช่วง $r = \frac{b-a}{2}$

$$a \leq x \leq b \iff |x - c| \leq r$$

ตัวอย่างย่อ $3 \leq x \leq 9 \iff |x - 6| \leq 3$

ช่วงเปิดใช้เครื่องหมาย $<$ ส่วนปลายเปิดและปิดต่างกันต้องระบุแยกตามเงื่อนไขเดิม

5.6 อสมการสามเหลี่ยมและระยะห่างรวม

ให้ $a, b \in \mathbb{R}$

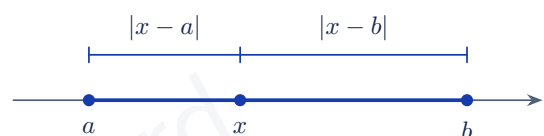
$$|a + b| \leq |a| + |b|$$

เท่ากันก็ต่อเมื่อ $ab \geq 0$ และมีอสมการย้อนกลับ

$$||a| - |b|| \leq |a - b|$$

ถ้า $a < b$ ระยะห่างจาก x ถึงปลายทั้งสองมีผลรวม

$$|x - a| + |x - b| \geq b - a$$

เท่ากันก็ต่อเมื่อ $a \leq x \leq b$ หาก x อยู่นอกช่วง ผลรวมระยะห่างจะมากกว่าความยาวช่วง

5.7 ผลบวกหลายค่าสัมบูรณ์

ให้ $a_1, \dots, a_n \in \mathbb{R}$ และ $n \in \mathbb{N}$

- เรียงจุดที่นิพจน์ภายในเป็นศูนย์ แล้วแบ่งเส้นจำนวนเป็นช่วงเพื่อถอดค่าสัมบูรณ์

- สำหรับ $\sum_{i=1}^n |x - a_i|$ ค่าต่ำสุดเกิดที่มัธยฐานของ

$$a_1, \dots, a_n$$

เมื่อ n เป็นคู่ ทุกค่าในช่วงระหว่างข้อมูลกลางสองค่าทำให้ผลรวมต่ำสุด กรณีมีน้ำหนักรวมไม่เท่ากันต้องวิเคราะห์เพิ่มเติม